

Motion till riksdagen
2009/10: MJ340

av Eva Bengtson Skogsberg (m)

Åtgärder mot övergödning i Östersjön

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en översyn av extra resurser till särskilt utsatta kommuner för ökad tillsyn av enskilda avlopp.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en översyn av ansvarsförhållanden relaterade till avfallshandling från fritidsbåtar.¹
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en översyn av behovet att förtydliga hamnarnas ansvar för avfallsinsamling.¹

Fel! Okänt namn på

¹ Yrkandena 2 och 3 hänvisade till TU.

Motivering

Miljöministrarna i länderna runt Östersjön beslutade vid ett möte i Krakow, Polen, den 15 november 2007 att upprätta en aktionsplan för Östersjön. Baltic Sea Action Plan är ett resultat av olika länders gemensamma intressen att komma framåt i frågor som i allra högsta grad rör Östersjöns framtid. Multilaterala samarbetslösningar är nödvändiga om vägen framåt skall bli hållfast och långsiktig. Utgångspunkten är att planen skall leda till att Östersjön ska vara i god ekologisk status år 2021. Planens olika komponenter består av ca 150 åtgärder. Utsläppen ska minska och målet god ekologisk status ska nås genom nationella åtgärdsprogram inom fyra prioriterade områden. Ett av dessa öronmärkta delområden handlar om övergödning.

Bedömningen från miljömålsrådet är att mål förknippade med dessa utmaningar, eliminera risken för framtida övergödning, är fullt realistiska om samtliga aktörer som omfattas av Helsingforskommissionen och Baltic Sea Action Plan gör vad de åtagit sig. Problemet med övergödning har i grund och botten en mångfasetterad dimension. En viktig orsak som bidrar till övergödningen är att det finns enskilda avlopp som går ut orenade. Ett flertal kommuner arbetar fortlöpande med att finna lösningar på de problem som kan relateras till avlopp som inte renas eller inte är anslutna till kommunala reningsverk. En översyn bör implementeras med ambitionen att kartlägga möjligheten att tillföra extra resurser till särskilt utsatta kommuner för ökad tillsyn. Det är en åtgärd som ur ett strikt miljömässigt perspektiv bör ses som ett effektivt verktyg att nå uppställda mål.

En orsak till övergödning är organiskt avfall från fritidsbåtar. Uppgifter gör gällande att av alla Sveriges fritidsbåtar är det cirka 48 000 som har en fast toalett på plats. Inom denna grupp är det cirka 26 000 som har en installation för uppsamling. Miljöaspekten av denna hantering är komplex. Rent mätmässigt är det svårt att exakt bedöma konsekvenserna, men klart är att det ger avsevärda negativa effekter i de lokala områden som drabbas. Förutom övergödning och lokala störningar, används med hög frekvens en typ av antibakteriellt medel i tankarna. Vid utsläpp medför detta konsekvensen att bakteriefloran i havet utsätts för negativ påverkan. Mätningar visar att även medicinrester har spårats i vattentester.

Rådande omständigheter gör att en lagstiftning inte kan ses som aktuell. Det bör istället genomföras en översyn som klarlägger alternativa vägval. Ett perspektiv som i detta sammanhang är viktigt att poängtera är att hamndimensionen i frågeställningen bör inkludera ett miljömässigt hållbart ansvarstagande för hantering av avfall. Mot bakgrund av detta bör en översyn implementeras som klarlägger respektive ansvarsförhållande för avfallshantering från fritidsbåtar. Den finska modellen bör i detta hänseende utgöra en viktig utgångspunkt.

Stockholm den 29 september 2009

Eva Bengtson Skogsberg (m)